

Klokan

Na mnoha australských známkách je vyobrazen klokan, vedle koaly medvídkovité nejznámější zástupce savců této pevniny. Patří mezi vačnatce. To jsou savci, jejichž mláďata nosí matka ve vaku na břiše. Když je s větším mládětem na pastvě, vak se samočinně otevře, aby mláďe mohlo vylézt ven. Před útekem se rovněž otevře, mláďe do něho vskočí, načež se vak při útěku zase uzavře. To je jistě zajímavé zařízení přírody, které mláďeti umožňuje matčinu ochranu ve všech případech nebezpečí. Co upoutá u klokana na první pohled, jsou jeho dlouhé a svalnaté zadní nohy, zakončené rovněž silným a svalnatým ocasem. Vsedě mu slouží za oporu, při skoku zase jako kormidlo, kterým řídí směr. Skáče dva metry vysoko, až deset metrů do dálky. Ani husté křoví není překážkou. Přeskočí je vysokým skokem a jeho pronásledovatelé je musí oběhnout. Klokani jsou velmi vytrvalí, neúnavní běžci. Jsou čistotná zvířata, která čistí svůj vak od trusu mláďat a jiných nečistot. Živí se šťavnatými výhonky různých keřů a trav. Za soumraku a v noci vycházejí v menších stádech na pastvu. Ve dne odpočívají. Samci spolu zápasí předními tlapkami a toto „boxování“ je jejich nejmilejší zábavou. Klokanů stále ubývá. Domorodci je loví bumerangem kvůli masu, farmáři hlavně pro dobrou kožešinu, mnoho zvířat zahubí divoký pes dingo i zdivočelí psi domácí.

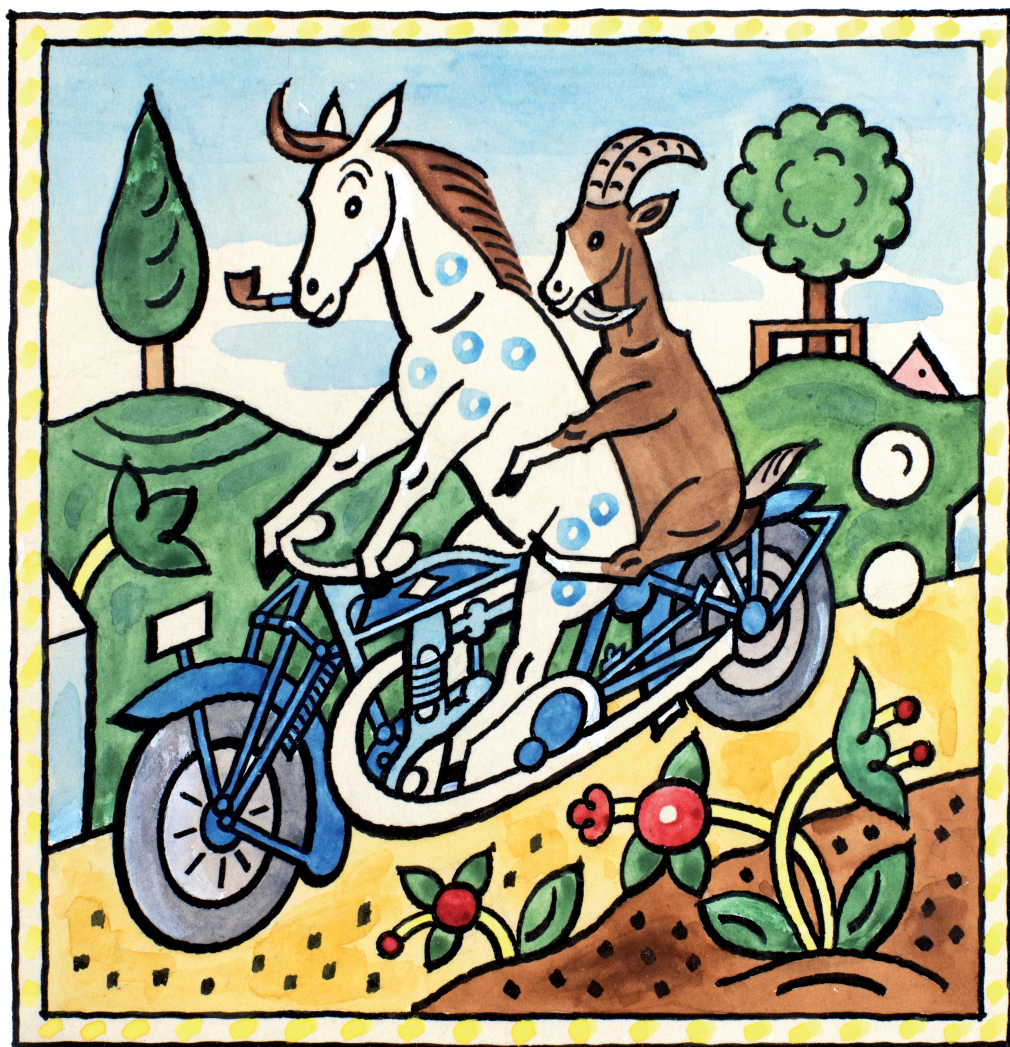

Kampak listonoška chvátá?
Jak se máte, klokáňata?

Mamka nám čte pohádku
o poslušném kozlátku.

Koně

Dnes uvidíme koně jen zřídka, hlavně ve filmu nebo na dostihových závodištích. Dříve však bylo několik koňských párů v každé vesnici. Koně stávali ve stájích bohatších hospodářů. Zapřahali je do pluhu, bryček, kočárů a žebrňáků. V dobách, než jezdily vlaky, táhli těžké formanské vozy s plachtovím a jindy dlouhé dříví z lesa. Také je odváděli na vojnu k jezdeckým a dělostřeleckým plukům. Jezdili a bojovali na nich dragouni, husaři a huláni, jak je znáte z hezkých obrázků Mikoláše Alše. Koně jsou čistotná a ušlechtilá zvířata. Žerou nejraději oves a seno, ale nepijí se vody, v které si předtím někdo umyl ruce. Jejich hustá a krátká srst se musí často kartáčovat. Zvlášť v jezdeckých kasárnách byli důstojníci přísní na čistotu. Rukou v bílé rukavičce přejeli koňský hřbet a boky. Běda, když se na ní objevil prach anebo špína. Vojáček musil koně znova vydrhnout věchtem slámy, až se leskli samou čistotou. Koně okovávali kováři. Nejdřív na kovadlině vykovali podkovy a hřebíky podkováky. Potom opílovali kopyto, přiložili na ně žhavou podkovu a přibili ji podkováky. Musili dát pozor, aby nezranili střelku, měkký střed kopyta vespod, na kterou je kůň nejcitlivější. Selští chlapci je navečer plavili v rybníce nebo v řece. Škoda že je už tak málo koní. Vesnické kluky dnes zajímají víc traktory a auta. Ty však nemohou hladit po bocích ani jim položit hlavu do hřívky a dívat se, jak stříhají ušima. Koňských žíní se užívá při výrobě žíněnek a smyčců.

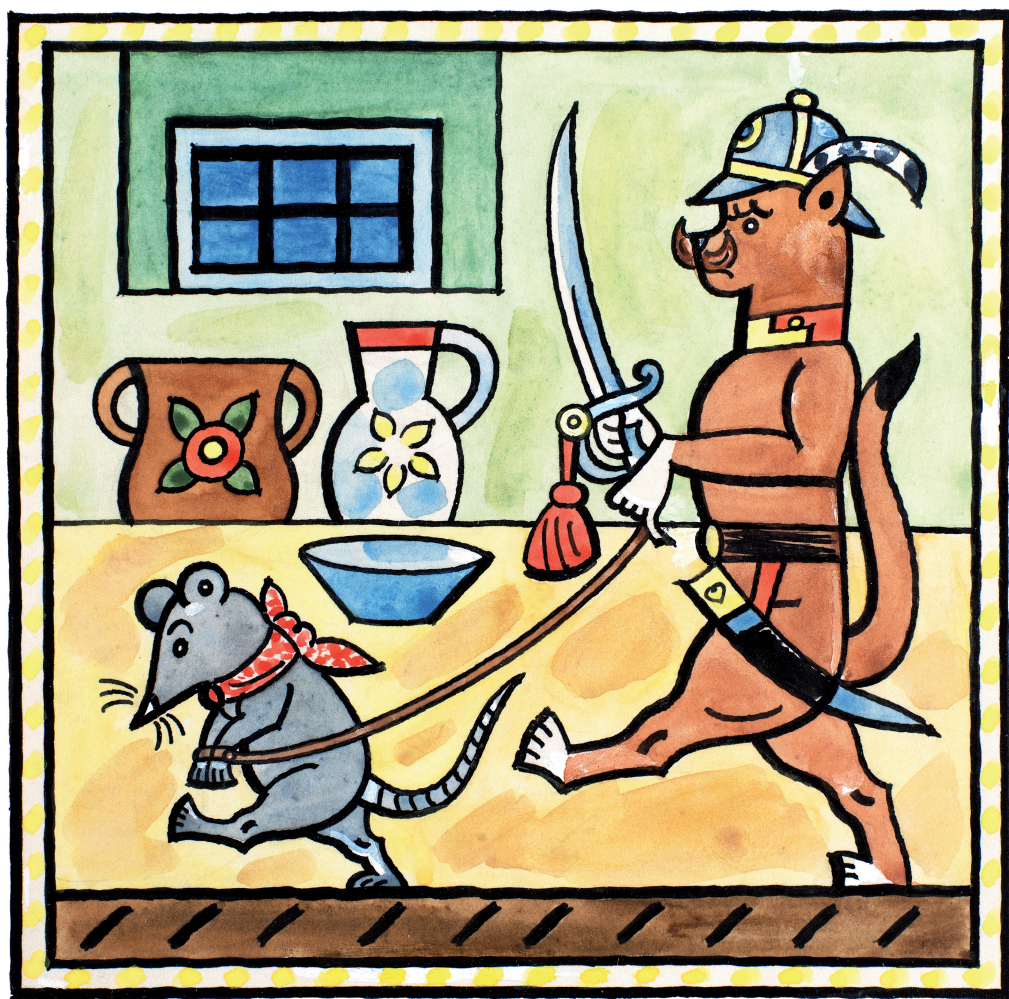

Kůň našlápl motorku,
už je venku ze dvorku.

Leze, leze po železe,
někdy tetu kozu sveze.

Kocour

Myslím, že kocourka nejvíce proslavil Josef Lada svým vyprávěním o kocouru Mikešovi a jeho umění lidské řeči a podivuhodných příhodách, které prožil se svou hrusickou družinou domácích zvířat. Kde jinde než v Hrusicích mají tak šikovného kocoura Mikeše, aby toho tolik znal! Ale i obyčejný kocour musí umět blaženě a spokojeně příst, vytrvale a trpělivě číhat na myši, našlapovat s vtaženými dráčky tak měkce a tichounce, že ho vůbec nikdo nemůže uslyšet. I jemu se musí v noci rozšířit oční panenky, až světloují, a ve dne zase stáhnout do úzké kolmé štěrbinky, že je neoslní ani prudké sluneční světlo. Každý malý kocourek si rád hraje s klubíčkem bavlny a upozorňuje mňoukáním, že má právě chuť na misku teplého mléka. Dovede i skákat z veliké výšky tak šikovně, že dopadne vždycky na všechny čtyři nohy a nic se mu nestane. Toho přece není málo. I kočička je čistotná a stále olizuje jazykem svá koťátka, aby na nich nezůstal ani kousíček špíny. Když vidí, že by jim hrozilo nebezpečí, přenesení je v tlamičce na jiné místo, kde o ně pečují s velikou láskou. Ve venkovských chalupách je její domov na půdě, kde v noci nehnutě číhá třeba i několik hodin na jednu neopatrnou myšku. Když ji uchvátí, zase ji na chvíli pustí koťátkům, aby si s ní pohrála. To je jejich škola, kde se učí životnímu zaměstnání. Kočka miluje svůj domov a nerada jej opouští.

Víš, ty myško, co tě čeká,
žeš vypila ucháč mléka?

Půjdeš v poutech do města,
tam tě kocour potrestá.